A Csongrád megyei 1—4-es számú választókerületek

Az 1. számú országgyűlési választókerület területe: a Belvárosnak a Tisza, Lenin körút, József Attila sugárút, Római körút által határolt része, Felsőváros, Tarján, Újszeged, Szőreg, Deszk, Kübekháza, Tiszasziget (Újszentiván).

A 2. számú országgyűlési választókerület területe: a Belvárosnak a Tisza, Vörösmarty utca, Széchenyi tér, Kossuth Lajos sugárút, Párizsi körút, Londoni körút, Moszkvai körút által határolt része, Alsóváros, Móraváros, Ságváritelep, Hattyastelep, Szentmihálytelek, Gyálarét, Béketelep, Kiskundorozsma, Ásotthalom, Domaszék, Mórahalom, Pusztamérges (Öttömös), Röszke, Ruzsa, Zákányszék.

A 3. számú országgyűlési választókerület területe: a Belvárosnak a Tisza, Vörösmarty utca, Széchenyi tér, Kossuth Lajos sugárút, Berlini körút, Brüsszeli körút, József Attila sugárút, Lenin körút által határolt része, Északi városrész, Makkosház, Rókus, Petőfitelep, Baktó, Tápé, Algyő, Bordány, Üllés, Zsombó.

A 4. számú országgyűlési választókerület területe: Szatymaz, Forráskút, Sándorfalva, Balástya, Dóc, Ópusztaszer, Kistelek, Csengele, Pusztaszer, Baks, Csanytelek, Tömörkény, Felgyő, Csongrád.

A rendőr két esetben léphet be...

A választási tudnivalókkal kapcsolatban tájékozódtunk, mit csinálnak a *rendőrök március 25-én?* A kérdés nem elhanyagolható, minthogy az első szabad választáskor új szerepkörben találni az egyenruhásokat.

A rendőrségnek *nincs* önálló intézkedési hatásköre a választás napját illetően. *Mindennapos feladatának* — a közrend, a közbiztonság, a közúti forgalom zavartalansága — viszont *fokozottan* eleget kell tennie. A szegedi kapitányság fokozott *készenléti ügyeletet* tart, s ez vonatkozik a választás előtti és utáni napra is. *A választási szervek kérésére* biztosítást adnak az urnák zavartalan szállításához, védelméhez, a törvényesség, és az előbbiekben fölsorolt feladataik teljesítése érdekében tartózkodhatnak a választókörzetekben. A választási *helyiségekbe* két esetben *léphet* rendőr; amikor eleget tesz állampolgári kötelezettségének, vagyis *mikor szavaz*, ezen túlmenően pedig akkor, amikor *hívják, segítségét kérik.* Rendőri segítségkéréshez a szavazatszedő bizottságok *elnökeinek* van joguk.

Mint azt *Szőke Péter* kapitány elmondta, a szegedi rendőröket külön tájékoztatták arról, március 25-én milyen esetekben, hogyan intézkedhetnek. A városkörnyéki községekben a körzeti megbízottak állnak a választási szervek rendelkezésére, de szükség esetén a 07-es szám is hívható.

Hol a 4. körzet?

„A szegedi 4. számú választókörzet képviselőjelöltjei" — hirdeti tegnapi számunk 3. oldalán az oldalnyi széles szalagcím. Noha Szegeden annyi a jelölt, hogy 4, sőt több körzetre is futná belőlük, a cím természetesen téves: a *Csongrád megyei* 4. körzetről van szó. A kampányt a Délmagyarország eddig megúszta lényegesebb sajtóhiba nélkül. Úgy tűnik, a végére kicsit elfáradtunk. Szerencsére már csak egy nap van hátra...

Szavazás kereszttel

A választójogi törvény értelmében az új magyar Parlament 386 képviselői mandátumáról a választópolgárok az általános és egyenlő választójog alapján közvetlen és titkos szavazással döntenek. A szavazás napja: holnap, azaz március 25.

E törvény úgy rendelkezik, hogy 176 képviselőt egyéni választókerületben választunk meg, 152 képviselői mandátumot a pártok szerezhetnek meg a területi listákon, további 58 mandátum sorsa pedig országos listákon dől el. Az országgyűlési képviselői mandátumért versengők tehát háromféle módon válhattak jelöltté. Egyénileg a pártok területi listáin, illetve az országos listákon.

Vasárnap a választópolgárok az egyéni választókerületben — a már korábban, *a kopogtatócédulával együtt megkapott értesítésben szereplő szavazókörben* — voksolnak. Szavazáskor két szavazócédulát kapnak. Az elsőn személyek (egyéni jelöltek) nevei, a másodikon pedig a politikai pártok nevei és listái találhatók.

Az, aki a Csongrád megyei 1-es vagy 3-as számú körzetben lakik, 12 nevet talál az első lapon. A 2-es körzetben 10 név, a 4-es körzetben 9 név szerepel majd ezen a szavazólapon. Amennyiben olvasóink egy helyütt kívánják látni az összes körzetükben induló jelöltet, úgy a Délmagyarország keddi, szerdai, csütörtöki vagy pénteki lapszámának 3. oldalát fellapozva ezt megtehetik; itt közöltük ugyanis az 1—4-es Csongrád megyei választókerületek egyéni jelöltjeinek rövid bemutatkozását s fényképeit. E szavazólapon minden személy neve előtt egy üres négyzet áll: *az ebbe rajzolt + jellel* szavazhatunk a szívünknek legkedvesebb jelöltre.

A törvény értelmében a 386 képviselői mandátumból 152-t csak a pártok szerezhetnek meg — területi listás választással. Csongrád megyében *12 párt* volt képes legalább kettő egyéni kerületben jelöltet, s így területi listát állítani. Ezen pártok szerepelnek majd a második szavazólapon, mégpedig a február 26-án kisorsolt sorrendben és sorszámmal. A szavazáskor a választópolgár csak a pártra szavaz. A pártok neve alatt szereplő névsor (a tulajdonképpeni lista) csupán *tájékoztatásul* szolgál arra nézve, hogy egy párt kiket kíván a Parlament padsoraiba ültetni. (Az említett 12 párt területi listáját a Délmagyarország február 27-ei számának címoldalán olvashatják.) A pártokra leadott vokşokat területi szinten és országosan is összesítik, s a törvényben rögzített számítási mód alapján dől majd el: melyik párt juthat egyáltalán mandátumhoz, és pontosan mennyihez. A törvény szerint ugyanis mandátumot a területi listán csak az a párt szerezhet, amely az országosan összesített érvényes szavazatok *több mint 4 százalékát* megkapta.

Az országos listán megszerezhető 58 mandátum sorsa — amelyekre, mint ismeretes, 12 párt pályázik (s ez a 12 párt egy kivétellel ugyanaz, mint a Csongrád megyében területi listát állítani tudó párt) — az egyéni jelöltekre és a területi listákra leadott s *országosan összesített* érvényes szavazatok ismeretében dől el. Országos listára közvetlenül egyetlen választópolgár sem szavaz, közvetetten azonban — mint a fentiekből kiderül — igen.

Vasárnap *reggel 6 órától* lehet majd szavazni este 6 óráig a szavazókörökben; amennyiben a helyi bizottság szükségesnek ítéli, a szavazóhelyiséget este 8 óráig is nyitva tarthatja. Zárás után a szavazatszámláló bizottságok azonnal megkezdik az összesítést, s az elkészült jegyzőkönyveket továbbítják az egyéni választókerületi bizottságokhoz, ahonnan — újabb összesítések után — a területi, majd az országos választási bizottság elé terjesztik azokat. Előreláthatóan az *első részeredmények vasárnap, az éjszakai órákban válnak ismertté,* így azokról hétfői lapszámunkban már szeretnénk olvasóinkat tájékoztatni. Végleges eredményt — szintén előreláthatolag — keddi lapszámunkban ígérünk, amennyiben a hétfői nap folyamán azt a megyei, illetve az országos választási bizottság rendelkezésünkre bocsátja.

Szabadon

A kampánycsend idején a hírlapírónak egyetlen bővített mondatnyi mondandója maradt: holnap valamennyien menjünk el szavazni! Mert választhatunk, végre szabadon, a saját értékítéletünk szerint.

Szép szavak? Most elhihetjük: igazak. Mert igaz, hogy ezúttal kizárólag rajtunk, választópolgárokon múlik a megmérettetés valódisága. Igaz, hogy voksainkkal (egy nem igazán valódi kampány során megismert) pártokról mondunk véleményt, mi több, ítéletet, de az is igaz, mi magunk segítünk vagy rontunk a saját helyzetünkön — holnapunkon — vasárnap tanúsított magatartásunkkal.

Nem állítom, hogy hinnék abban: holnaptól minden megváltozik; ellenkezőleg; józan ember tudja, hogy a nemzeti többség által óhajtott változás: folyamat. Ám holnapi napunk, a szabad választás napja mindenképpen a lehetőségeink napja: innen indulunk. S nem mindegy, hányan vagyunk mi, akik indulunk, s mégis miként alakítjuk mi magunk ennek az induló napnak a meghatározó jellemzőit.

Menjünk hát, szavazzunk!

S. E.

Nyári időszámítás

Polgártársak! Figyelem! Vasárnap korábban kell kelni és korábban kell elindulni a szabad választásokra. Ne feledjék: új idők kezdődnek vasárnaptól, mikorjis megkezdődik a nyári időszámítás. Ezért éjjel 2 órakor 3-ra kell állítani óráinkat.

Aki erről megfeledkezik, s legkésőbb vasárnap délután nem állítja előre órái mutatóit, az előtt könnyen bezárhatják a 18 óráig nyitva tartó szavazókörzetek kapuit. Utólagos reklamációra valószínű nem lesz mód!

Szovjet olajszállítás

Az idén nem lesz benzinhiány

A csütörtöki magyar—szovjet gazdasági tárgyalások záródokumentumai értelmében a Szovjetunió — hasonlóan az elmúlt évekéhez — idén is 6,5 millió tonna kőolajat szállít hazánkba és pótolja az első negyedévben elmaradt 300 ezer tonnát — közölte *Czipper Gyula* ipari miniszterhelyettes az MTI munkatársának érdeklődésére.

Ismeretes, hogy az OKGT az elmúlt hónapok kieső tételét időközben valutáért, Irakból beszerezte, ami mintegy 150 millió dollárba került, de elszámolása mind a mai napig nem tisztázott. Jelenleg az OKGT a kormánytól vár segítséget, mivel nem a saját érdekükben vásárolták meg az iraki olajat

A jövő évtől konvertibilis elszámolású magyar—szovjet árucsere-forgalomban — mondotta a miniszterhelyettes — az olaj ára várhatóan meg fogja közelíteni, vagy el is éri, a világpiaci árat, azonban a vezetéken történő szállítás olyan olcsó, hogy a szovjet olajimport továbbra is előnyös marad.

Czipper Gyula a fogyasztók megnyugtatására még hozzátette: a hazai motorbenzin-ellátásban zavarokra az idén nem kell számítani.

Eltolódó határidők

Testvérváros Marosvásárhely?

A magyar nyelvű Maros megyei Népújság tíz nappal ezelőtt keltezett számában tudósítást olvashatunk egy korábban elindított, majd megakasztott kezdeményezésről, miszerint Szeged és Marosvásárhely testvérváros leend. A cikkíró örömmel értesíti olvasóit, hogy a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola küldöttsége; Lengyel Zsolt főigazgató-helyettes, Halász Tibor és Pordány László tanszékvezető átnyújtotta a város vezetőségének a szegedi tanács ama szándéknyilatkozatát, mellyel a testvérvárossá nyilvánítás kezdeményezése utolsó, hivatalos stádiumába érkezett. Hiszen az ajánlatot Judea Ioan mérnök-ezredes és Orbán Dezső polgármester, a nemzeti egység tanácsa nevében elfogadta, s rövid határidejű válaszra tett ígéretet.

E hír óta tíz nap telt el.

S e tíz nap eseményei újra alapjaiban rendítették meg a — bár nehezen, sok kölcsönös fenntartással és ellentéttel kísért, de mégiscsak átalakulóban levő — magyar—román kapcsolatokat. Nem tudom, kapunk-e üzenetet, választ a közeljövőben a véres események után, Marosvásárhely vezetése minden bizonnyal nem ezen gondolkodik a gyűlölettől remegő husángok és a bűnös késéssel megérkező tankok árnyékában.

Egy azonban bizonyos. Marosvásárhely nem véletlenül vált a nemzetiségi összecsapások véres színhelyévé. Ez az eredendően mindig is magyar többségű város az utóbbi egy-két évtized román asszimilációs törekvéseinek egyik legfőbb központja volt. Nem véletlenül mondta felháborító cinizmussal a város egy korábbi, román anyanyelvű, de magyar nevet viselő párttitkára, hogy „Én vagyok az utolsó magyar, aki ebbe a városba beköltözik!" A frissiben betelepített regáti és havasalföldi román paraszt, az Olt környéki nagyvárosokból, s a Bukarestből érkező értelmiségi a hivatali és az üzemi apparátus, valamint az alsó- és a felsőoktatás szinte teljes elrománosításával gyakorlatilag azonnal közép- és vezető pozícióba került. Ez a különben e vidéken gyökértelen vásárhelyi román középértelmiség félti most a pozícióját például a magyar iskolakövetelésektől; egzisztenciális félelme könnyedén manipulálható. E román középértelmiség bizonytalansága találkozik a helybéli egyetemisták meggondolatlan hevületével és a hodáki paraszt alkoholmámoros dühével, és az egész román társadalmat átható, évszázados idegen- és magyargyűlölettel.

Fontos megemlíteni azt is, hogy Marosvásárhelyen nemhogy forradalom, de még csak hatalomváltás sem volt. A városban a forradalom óta mindössze három vezető beosztású embert mozdítottak el pozíciójából. Minden maradt a régiben. A levezetetlen forradalmi hangulatnak *ellenségkép* kellett. Ezt használja ki most a Vatra Romaneasca és az elközelgő választások miatt rendkívül bizonytalan, jelenlegi román vezetés.

A legfrissebb hírek szerint a román hatóságok kizárólag magyar nemzetiségű embereket vettek őrizetbe az összecsapás felelősségével. A televízióban bemutatták ezeket az embereket, nemzetiségüket jelző személyi igazolványukkal, és a náluk lefoglalt fegyverrel együtt. Gyakorlatilag csak magyarok voltak.

Szeged szeretne Marosvásárhely testvérvárosa lenni. De csak egy olyan Marosvásárhelynek, ahol a kisebbségi jogok és törekvések épp olyan tiszteletben tartatnak, s törvénytől, hatalomtól óvottak, mint amelyek a többséget szolgáló egészt érintik.

A főiskolai küldöttséget vezető Lengyel Zsolt főigazgató-helyettessel március 12-én marosvásárhelyi kollégáink rövid interjút készítettek. Abbéli reménynünket kifejezve, hogy az újra megakasztott tervek és segítő szándékok mégiscsak valóra válhatnak a közeljövőben, lapunk közli a Népújságban megjelentetett interjút:

„— Itt, nálunk, még nincs gyakorlat az ilyen testvérvárosi kapcsolatokban. Önök hogyan képzelik szakterületükön az együttműködést?

— Én csak a postás szerepét vállaltam. Ha valami pozitív születik ebből, akkor elsősorban mint szegedi polgár fogok örülni. Küldöttségünk az oktatás területén szeretné fölvenni a kapcsolatot a szakemberekkel. A kisebbségi pedagógusképzésben szeretnénk segítséget nyújtani (óvónők, tanítók, tanárok) addig, amíg Romániában föl nem épül a magyar tanárképzés teljes struktúrája.

— Talán fogalmazhatnánk úgy, hogy amíg vissza nem épül, hisz ez a struktúra létezett, annak ellenére, hogy az utóbbi években nagyon megcsonkították, szinte teljes egészében felszámolták.

— Az oktatási infrantruktúrát mi Magyarországon kiépítettük a kisebbségek számára. Ugyanakkor valamennyi kelet-európai országban szükségessé vált a nemzetiségi kérdés újragondolása, hisz — mint a jelenlegi események is bizonyítják — 40 év alatt jóformán sehol sem tudták megoldani. Receptet mi sem tudunk ajánlani, esetleg pozitív tapasztalataink megosztani. Egy dolog egyértelmű — minden népnek joga van az anyanyelvén tanulni. Szerény lehetőségeink szerint ebben a folyamatban akarunk segíteni. Átmeneti jelleggel főiskolánkon szívesen fogadnánk érettségizett fiatalokat magyar és egy idegen nyelv, matematika—fizika, biológia—földrajz szakokra.

— Nem véletlen, hogy épp önt bízták meg a szervezési feladatokkal...

— 1985—86-ban a bukaresti egyetemen magyar vendégtanárként dolgoztam. Sok román kollégával kötöttem barátságot. *Tatiana Slava Cazacu, Mircea Dinescu* és neje.. Ami a szellemieket illeti, kellemes emlékként őrzöm romániai tartózkodásom idejét. Szeretnénk megnyerni az itteni hatóságokat. Hivatalosan az oktatási minisztériumhoz fordultunk. A pedagógusképzésen kívül felajánlottuk, hogy részképzés címen is fogadnánk hallgatókat a kolozsvári egyetemről, és mi is küldenénk részképzésre román szakos hallgatókat Kolozsvárra. Oktatók cseréjére is gondoltunk. Főiskolánk román tanszékére szeretnénk román vendégtanárt meghívni, s ennek fejében mi is szívesen küldenénk Kolozsvára magyar vendégtanárt.,

— Ilyen kapcsolatok egy ideig a hetvenes években is léteztek. Egyetemi hallgató koromban jómagam is részt vettem a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem nyári kurzusán. Azóta is felejthetetlen emlék marad számomra.

— Szegeden is működik a tanárok nyári akadémiája. Segíteni tudnánk a tanárok továbbképzésében. Nyári kurzusainkra nyaranta 50-60, magyarul tudó, magyar és román tanárt fogadnánk. Az utazáson kívül a többi költséget állni tudjuk, s hasznos nyári időtöltés lenne a tanárok számára is.

— Azzal a reménnyel, hogy mindezek az elképzelések valóra válnak, s hogy a testvérvárosi kapcsolat felöleli majd a kultúrán és oktatáson kívül az ipart és a kereskedelmet is, köszönjük a szegediek ajánlatát, a jószándékot, a segíteni akarást."

Darvasi László